

DOI <https://doi.org/10.51647/kelm.2021.1.1.36>

ПОДСТАВЫ ЗАПРЯСТАНІА РОЗПОВШЕЧНІАНІА І БЛОКОВАНІА ЗАБРОНІОНЫХ ТРЕЌІ ПРЯЗ ЯДНОСТКІ ОПЕРАЦЫЈНЕ ОРГАНОЎ ЂІГАНІА УКРАІНЫ

Oleh Tarasenko

kandydat nauk prawnych, docent,

docent Katedry Działalności Operacyjno-Poszukiwawczej Narodowej Akademii Spraw Wewnętrznych (Kijów, Ukraina)

ORCID ID: 0000-0002-3179-0143

e-mail: tos2009@gmail.com

Adnotacja. W artykule na podstawie analizy obowiązującego prawa krajowego podano charakterystykę norm prawnych dotyczących podstaw zaprzestania rozpowszechniania zabronionych treści przez operacyjne jednostki organów ścigania Ukrainy. Biorąc pod uwagę, że obecnie obowiązujące prawo faktycznie nie ma przepisów prawnych, które pozwalają organom ścigania blokować wszelkie treści w Internecie, w szczególności w sieciach społecznościowych, autor przedstawia sugestie dotyczące korzystania z zasad i warunków polityki funkcjonowania sieci społecznościowych w celu ich wykorzystania w celu zapobiegania i przeciwdziałania przestępstwom popełnianym w tej przestrzeni. Pomimo rozpowszechnienia wykorzystania Internetu przez przestępców do celów niezgodnych z prawem, dziś stróże prawa nie mają obowiązujących prawnie określonych praw, które pozwalają im skutecznie zapobiegać rozprzestrzenianiu się przestępstw w tym kierunku.

Słowa kluczowe: treści zabronione, blokowanie treści, jednostki operacyjne, Internet, media społecznościowe, przestępstwa.

GROUNDS FOR TERMINATION OF DISTRIBUTING AND BLOCKING PROHIBITED CONTENT BY OPERATIONAL UNITS OF LAW ENFORCEMENT AGENCIES OF UKRAINE

Oleh Tarasenko

Candidate of Juridical Sciences, Associate Professor,

Associate Professor at the Department of Operative-Search Activity

National Academy of Internal Affairs (Kyiv, Ukraine)

ORCID ID: 0000-0002-3179-0143

e-mail: tos2009@gmail.com

Abstract. Based on the analysis of the current domestic legislation, the article deals with the description of the legal norms concerning the grounds for termination of distributing and blocking prohibited content by operational units of law enforcement agencies of Ukraine. Taking into account that there is no legal norms that allow law enforcement agencies to block any content on the Internet, in particular, in social networks, the author made proposals for using of rules and conditions of social networks to use them to prevent and counteraction to criminal offenses committed in this area. Despite of the spread of Internet using by criminals for illegal purposes, today there is no statutory rights that allow to law enforcement officers effectively prevent the spread of these criminal offenses.

Key words: prohibited content, blocking content, operational units, Internet, social networks, crimes.

ПІДСТАВИ ПРИПІНЕННЯ ПОШІРЕННЯ ТА БЛОКУВАННЯ ЗАБОРОНЕНОГО КОНТЕНТУ ОПЕРАТИВНИМИ ПІДРОЗДІЛАМИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

Олег Тарасенко

кандидат юридичних наук, доцент,

*доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності
Національної академії внутрішніх справ (Київ, Україна)*

ORCID ID: 0000-0002-3179-0143

e-mail: tos2009@gmail.com

Анотація. У статті на підставі аналізу чинного вітчизняного законодавства надається характеристика правових норм, які стосуються підстав припинення поширення забороненого контенту оперативними підрозділами правоохоронних органів України. Зважаючи на те, що натеper у чинному законодавстві фактично немає правових норм, які дозволяють правоохоронним органам блокувати любий контент у мережі Інтернет, зокрема в соціальних мережах, автором надаються пропозиції щодо використання правил та умов політики функціонування соціальних мереж із метою їх використання для запобігання та протидії кримінальним правопорушенням, які вчиняються в цьому просторі. Незважаючи на поширення використання злочинцями мережі Інтернет у протиправних цілях, нині у правоохоронців немає дієвих законодавчо визначених прав, які дозволяють їм ефективно запобігати поширенню кримінальних правопорушень у цьому напрямі.

Ключові слова: заборонений контент, блокування контенту, оперативні підрозділи, Інтернет, соціальні мережі, злочини.

Вступ. Важливою умовою розбудови демократичної та правової України як держави європейського зразка є вдосконалення правових та організаційних засад функціонування правоохоронних органів України, що полягає у перегляді функцій та напрямів діяльності окремих її підрозділів у частині запровадження механізмів запобігання (превенція) правопорушенням із метою усунення негативних чинників, що зумовлюють їх скоєння.

Важливим компонентом правоохоронних органів України є запобіжна функція діяльності його підрозділів, зокрема тих, які наділені правом здійснення оперативно-розшукової діяльності, насамперед спрямована на недопущення поширення в мережі Інтернет забороненого або обмеженого контенту (далі – заборонений контент).

Основна частина. Для початку необхідно визнати, що заборонений контент, виходячи з наукових поглядів О.М. Стрільців, Ю.Ю. Орлова, В.В. Крижної й О.В. Максименко (Стрільців та ін., 2014: 3–5), може бути використаний, зокрема, для:

а) незаконного придбання та/або збуту предметів і речовин, заборонених для вільного обігу, як-от:

– незаконне придбання та/або збут предметів і речовин, заборонених для вільного обігу (незаконне придбання зброї, бойових припасів або вибухових речовин (ст. 263 Кримінального кодексу (далі – КК) України); придбання радіоактивних матеріалів (ст. 265 КК України); незаконне придбання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 307 КК України); незаконне придбання, передача чи продаж іншим особам обладнання, призначеного для виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 313 КК України); збут підроблених документів на отримання наркотичних засобів, психотропних речовин або прекурсорів (ст. 318 КК України); незаконне придбання або збут отруйних чи сильнодіючих речовин або отруйних чи сильнодіючих лікарських засобів (ст. 321 КК України); збут завідомо фальсифікованих лікарських засобів (ст. 321¹ КК України).

б) розміщення в мережі Інтернет забороненої інформації:

– про державну або іншу таємницю, яка охороняється законом, як-от: шпигунство (ст. 114 КК України), лікарська таємниця (ст. 145 КК України), таємниця голосування (ст. 159 КК України), таємниця усиновлення (удочеріння) (ст. 168 КК України), комерційна таємниця (ст. 232 КК України), державна таємниця (ст. 328 КК України), з обмеженим доступом, яка зберігається в електронно-обчислювальних машинах / комп'ютерах, автоматизованих системах, комп'ютерних мережах або на носіях такої інформації (ст. 361² КК України), заходи безпеки щодо особи, взятої під захист (ст. 381 КК України), данні досудового слідства та дізнання (ст. 387 КК України), відомості військового характеру, що становлять державну таємницю (ст. 422 КК України);

– завідомо неправдиве повідомлення про загрозу безпеці громадян, знищення чи пошкодження об'єктів власності (ст. 259 КК України), заклики до вчинення дій, спрямованих на насильницьку зміну чи повалення конституційного ладу або на захоплення державної влади (ст. 109 КК України), заклики до вчинення дій, що загрожують громадському порядку (ст. 295 КК України);

– порнографічні предмети та зображення (ст. 301 КК України); твори, що пропагують культ насильства й жорстокості, расову, національну чи релігійну нетерпимість та дискримінацію (ст. 300 КК України);

– порушення рівноправності громадян залежно від їхньої расової, національної належності, релігійних переконань, інвалідності та за іншими ознаками (ст. 161 КК України).

Мета статті полягає у визначенні та дослідженні правових підстав припинення поширення, блокування забороненого контенту оперативними підрозділами правоохоронних органів України.

Аналіз вивченої практики діяльності оперативних підрозділів Національної поліції із блокування забороненого контенту дав можливість встановити, що об'єктами, де найбільш поширене розміщення такого контенту, є соціальні мережі Instagram та Telegram. Це пов'язано з тим, що у вказаних мережах можна створювати великі групи, забезпечити особисте спілкування у приватному чаті з окремими їх учасниками засобами модерування, є можливість реєстрації під будь-яким ім'ям (юзернейм), можливість пошуку особи за юзернеймом, забезпечення конфіденційності спілкування – телефонний номер може не висвічуватися, можливість переадресувати відео та фото, зокрема із забороненим контентом, наявність функцій самознищення повідомлення після його прочитання співрозмовником, а також функції самознищення акаунта, якщо в нього не входили протягом обраного періоду (1 місяць, 3 місяці, півроку, рік).

Найменше використовуються у протиправних цілях такі соціальні мережі, як Facebook, Twitter, відеохостинг YouTube. Це пов'язано з більш жорсткою політикою їхніх адміністраторів щодо обігу забороненого контенту.

Що стосується таких соціальних мереж, як «ВКонтакте» та «Однокласники», в Україні діє обмеження на їх застосування згідно з Указом Президента України від 17 травня 2017 р. № 133/2017 (Указ Президента «Про застосування персональних, спеціальних, економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», 2017).

Положення Закону України «Про Національну поліцію» (Закон «Про Національну поліцію», 2015) засвідчують, що, незважаючи на те, що у ст. 2 серед основних завдань не передбачено виконання запобіжної функції Національною поліцією України, ст. 23 вказаного Закону містить декілька повноважень запобіжного змісту, зокрема:

«1) здійснює превентивну та профілактичну діяльність, спрямовану на запобігання вчиненню правопорушень;

2) виявляє причини та умови, що сприяють вчиненню кримінальних та адміністративних правопорушень, вживає у межах своєї компетенції заходів для їх усунення;

3) вживає заходів з метою виявлення кримінальних, адміністративних правопорушень; припиняє виявлені кримінальні та адміністративні правопорушення».

Важливість профілактичних функцій Національної поліції України підкреслюється у ст. 7 Закону України «Про оперативно-розшукову діяльність» (Закон «Про оперативно-розшукову діяльність», 1992), у якому зазначається, що підрозділи, які здійснюють оперативно-розшукову діяльність, зобов'язані: «1) у межах своїх повноважень відповідно до законів, що становлять правову основу оперативно-розшукової діяльності, вживати необхідних оперативно-розшукових заходів щодо попередження, своєчасного виявлення і припинення злочинів та викриття причин і умов, які сприяють вчиненню злочинів, здійснювати профілактику правопорушень».

Серед основних повноважень Національної поліції України, передбачених ст. 23 Закону, повноважень поліції у сфері інформаційно-аналітичного забезпечення (ст. 25 Закону) та превентивних поліцейських заходів (ст. 31 Закону) немає повноважень та прав поліції, які спрямовані на видалення забороненого контенту чи унеможливлення доступу до такого.

Аналогічна ситуація в Законі України «Про оперативно-розшукову діяльність», у якому також не зазначені права і повноваження оперативних підрозділів поліції, спрямовані на видалення забороненого контенту чи унеможливлення доступу до нього.

Лише в п. 3 ч. 1 ст. 25 Закону України «Про Національну поліцію» серед повноважень поліції у сфері інформаційно-аналітичного забезпечення вказано, що поліція «здійснює інформаційно-пошукову та інформаційно-аналітичну роботу». Що далі робити з виявленою інформацією, у законодавстві не зазначається.

Аналіз інших нормативно-правових актів, які регламентують порядок видалення чи унеможливлення доступу до забороненого контенту, розміщеного в мережі Інтернет, засвідчує, що лише у ст. 52¹ Закону України «Про авторське право і суміжні права» (Закон «Про авторське право і суміжні права», 1993) визначається порядок припинення, запобігання порушенням авторського права і (або) суміжних прав використанням у мережі Інтернет аудіовізуальних творів, музичних творів, комп'ютерних програм, відеограм, фонограм, передач (програм) організацій мовлення. Цим Законом вищезазначене право надається лише суб'єкту авторського права, який через адвоката може звернутися до власника вебсайту / вебсторінки із заявою про припинення порушення авторського права і (або) суміжних прав у мережі Інтернет або локальній мережі.

Отже, працівники оперативних підрозділів Національної поліції України в разі виявлення порушення авторських прав не мають можливості особисто направляти вимоги до власників вебсайту, багатокористувацької платформи, локальної мережі, сервера з метою видалення інформації або унеможливлення доступу до електронної / цифрової інформації, що порушує авторське право і (або) суміжні права, або гіперпосилання на таку інформацію в мережі Інтернет чи локальній мережі.

В українському законодавстві навіть не передбачена можливість не лише правоохоронними органами, а й операторами та провайдером телекомунікацій обмежувати або припиняти надання телекомунікаційних послуг і використання телекомунікаційних мереж загального користування у разі виявлення забороненого контенту. Так, у п. 9 ч. 1 ст. 38 Закону України «Про телекомунікації» (Закон «Про телекомунікації», 2003) до прав операторів, провайдерів телекомунікацій віднесено можливість відключення ними на підставі рішення суду кінцевого обладнання, якщо воно використовується абонентом для вчинення протиправних дій або дій, що загрожують інтересам державної безпеки, водночас п. 18 ч. 1 ст. 39 вказаного Закону покладає вже обов'язки на операторів і провайдерів телекомунікацій на підставі рішення суду обмежувати доступ своїх абонентів до ресурсів, через які здійснюється розповсюдження дитячої порнографії. Вказані положення надалі були також продубльовані у Правилах надання та отримання телекомунікаційних послуг (Постанова «Правила надання та отримання телекомунікаційних послуг», 2012).

Отже, Законом України «Про телекомунікації» та Правилами надання телекомунікаційних послуг прямо не прописано можливість операторів, провайдерів телекомунікацій, які надають послуги з доступу до Інтернету, виконувати дії із заборони надання послуг із доступу користувачам мережі Інтернет до певних ресурсів на підставі чинних національних актів законодавства. Крім цього, чинні положення Закону України «Про телекомунікації» та інші нормативно-правові акти не регламентують механізм виконання такої процедури, із забезпеченням водночас прав і свобод громадянина на отримання інформації, умови укладеного з абонентом договору.

Натепер єдиним способом обмеження доступу до ресурсів в мережі Інтернет та заборони поширення забороненого контенту, який здійснюють встановлені фізичні або юридичні особи, є положення п. 9 ч. 1 ст. 4 Закону України «Про санкції» (Закон «Про санкції», 2014), якими визначаються види санкцій, які можуть застосовуватись до фізичних та юридичних осіб, а саме «обмеження або припинення надання телекомунікаційних послуг і використання телекомунікаційних мереж загального користування». Підстави для застосування вказаних санкцій такі:

1) дії іноземної держави, іноземної юридичної чи фізичної особи, інших суб'єктів, які створюють реальні та/або потенційні загрози національним інтересам, національній безпеці, суверенітету і територіальній цілісності України, сприяють терористичній діяльності та/або порушують права і свободи людини і громадянина, інтереси суспільства та держави, призводять до окупації території, експропріації чи обмеження права власності, завдання майнових втрат, створення перешкод для сталого економічного розвитку, повноцінного здійснення громадянами України належних їм прав і свобод;

2) резолюції Генеральної Асамблеї та Ради Безпеки Організації Об'єднаних Націй;

3) рішення та регламенти Ради Європейського Союзу;

4) факти порушень Загальної декларації прав людини, Статуту Організації Об'єднаних Націй;

5) учинення іноземною державою, іноземною юридичною особою, юридичною особою, яка перебуває під контролем іноземної юридичної особи чи фізичної особи-нерезидента, іноземцем, особою без

громадянства, а також суб'єктами, які здійснюють терористичну діяльність, дій, зазначених у п. 1), стосовно іншої іноземної держави, громадян чи юридичних осіб останньої.

Надалі запровадження санкцій відображено в численних указах Президента України (Указ «Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 28 квітня 2017 р. «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)»», 2017) за результатами рішень Ради національної безпеки і оборони України. Недоліком вказано способу є те, що вони вводяться лише за наявності вищезазначених у переліку підстав лише щодо обмеженого кола осіб, отже, такі правові обмеження не впливають на стан протидії злочинності, яка поширена в мережі Інтернет, у нашій державі.

Департамент кіберполіції Національної поліції України надав практичні рекомендації українським інтернет-провайдерам, як заблокувати доступ до вебресурсів (використання яких натеper заборонено на території України) без закупівлі спеціального технічного обладнання. Зазначаються такі методи блокування, як блокування за IP-адресами, за допомогою DNS та за URL. Найбільш ефективним методом серед них працівники поліції називають блокування IP-адреси. Навіть більше, налаштування обладнання за такими рекомендаціями не потребує додаткових фінансових затрат та придбання техніки (Кіберполіція допоможе інтернет-провайдерам у блокуванні заборонених вебресурсів). На прикладах зазначається порядок блокування таких вебресурсів.

Отже, оперативні підрозділи Національної поліції України в разі виявлення обігу в інтернеті забороненого контенту видаляють його чи унеможливають доступ до такого контенту відповідно до регламенту та правил, розроблених для таких випадків соціальними мережами та відеохостингами.

Незважаючи на обмеженість законодавчих механізмів у блокуванні вебресурсів, у судовій практиці трапляється видання ухвал про забезпечення позову, спрямованого на блокування окремого сайту. Зазвичай таке трапляється в разі винесення судового рішення в цивільній справі за позовом про захист честі, гідності, ділової репутації (Рішення Печерського районного суду м. Києва, 2016), інформації, якою порушуються особисті немайнові права особи (Ухвала Трускавецького міського суду, 2018) (такі судові ухвали підлягає негайному виконанню), правоохоронні органи до вказаних випадків не причетні. Іноді в рамках кримінального провадження суди йдуть назустріч правоохоронним органам в частині зупинення роботи вебресурсів на підставі ухвал про арешт майна. Наприклад, 7 листопада 2019 р. слідчий суддя Печерського районного суду м. Києва В.В. Бортницька після розгляду в судовому засіданні клопотання слідчого прокурора групи прокурорів у кримінальному провадженні Д.М. Добровольського про накладення арешту, у межах досудового розслідування у кримінальному провадженні, внесеному до Єдиного реєстру досудових розслідувань за № 1201800000000315 від 25 травня 2018 р., за ознаками кримінальних правопорушень / злочинів, передбачених ч. 4 ст. 28, ч. 3 ст. 307, ч. 1 ст. 255, ч. 2 ст. 317, ч. 2 ст. 306, ч. 3 ст. 313 КК України, задовольнив клопотання прокурора про арешт майна на майнові права інтелектуальної власності, які виникають у користувачів мережі Інтернет у разі використання деяких вебресурсів. Підставою для такої процесуальної дії було те, що зазначені вебсайти продовжують свою незаконну діяльність щодо збуту наркотичних засобів та психотропних речовин, отже, використовуються як знаряддя скоєння кримінального правопорушення, передбаченого ст. 307 ч. 3 КК України, а тому виникла необхідність у накладенні арешту на майнові права інтелектуальної власності, які виникають у користувачів мережі Інтернет під час використання зазначених вебресурсів, з метою збереження речових доказів та припинення вчинення кримінальних правопорушень (Ухвала Печерського районного суду м. Києва, 2019). Проте такі приклади поодинокі (Блокування сайтів: судова практика розділилася).

І навіть цілковите блокування сайтів не завжди є ефективним, оскільки особа, яка використовує мережу Інтернет у протиправних цілях, може створити дзеркальні сайти за короткий період часу. Як наслідок, суд може ухвалити рішення про блокування якогось сайту тільки окремих інтернет-провайдерів, на інших такий обов'язок може не поширюватися. З огляду на те, що в Україні станом на 11 травня 2021 р. налічується 4 083 інтернет-провайдерів і операторів телекомунікацій (Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації), їх повне інформування стає проблематичним для будь-якого правоохоронного органу.

Крім того, значну кількість сайтів злочинці реєструють за кордоном, інколи спеціально в Російській Федерації, що дозволяє їм тривалий час перебувати за межами юрисдикції нашої держави щодо їх закриття чи блокування.

Європейський суд з прав людини досить чітко висловив свою позицію в рішеннях щодо практики тотального блокування сайтів у рамках кримінальних проваджень через наявність на них окремих потенційно протиправних матеріалів. Так, у справах "Ahmet Yildirim v. Turkey" та "Cengiz and Others v. Turkey" суд визнавав порушення державою блокування Google Sites, де заявник мав власну академічну сторінку. Туреччина сплатила 7 500 євро компенсації за моральну шкоду. Також Європейський суд з прав людини визнав незаконною таку практику тотального блокування, тому для боротьби із забороненим контентом європейці почали використовувати так званий Freezing Order, тобто судовий наказ, який зобов'язує провайдера заблокувати зміни до сайту. У разі його застосування сайт працює як працював, проте оновити його неможливо.

Висновки. У результаті розгляду правових підстав для блокування забороненого контенту оперативними підрозділами Національної поліції України зазначимо, незважаючи на поширення використання злочинцями мережі Інтернет у протиправних цілях, натеper у правоохоронців немає дієвих законодавчо визначених прав, які дозволяють їм ефективно запобігати поширенню кримінальних правопорушень у цьому

напрямі. Отже, нині постала необхідність внесення змін та доповнень до низки законодавчих актів, зокрема законів України «Про Національну поліцію», «Про оперативно-розшукову діяльність», інших законодавчих актів, у частині надання прав оперативним підрозділам щодо блокування забороненого контенту.

Список використаних джерел:

1. Блокування сайтів: судова практика розділилася. URL: https://protocol.ua/ua/blokuvannya_saytiv_sudova_praktika_rozdililasya/.
2. Кіберполіція допоможе інтернет-провайдерам у блокуванні заборонених вебресурсів. URL: <https://cyberpolice.gov.ua/article/kiberpolicziya-dopomozhe-internet-261/>.
3. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сфері зв'язку та інформатизації. *Ресурс операторів, провайдерів телекомунікацій*. URL: <https://nkrzi.gov.ua/index.php?r=site/index&pg=1&language=uk>.
4. Правила надання та отримання телекомунікаційних послуг, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 11 квітня 2012 р. № 295. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/295-2012-%D0%BF#Text>.
5. Про авторське право і суміжні права : Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3792–XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text>.
6. Про застосування персональних, спеціальних, економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій) : Указ Президента України від 17 травня 2017 р. № 133/2017. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1332017-21850>.
7. Про Національну поліцію : Закон України від 2 липня 2015 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № № 40–41. Ст. 379.
8. Про оперативно-розшукову діяльність : Закон України від 18 лютого 1992 р. № 2135–XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2135-12>.
9. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 28 квітня 2017 р. «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» : Указ Президента України від 15 травня 2017 р. № 133/2017. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1332017-21850>.
10. Про санкції : Закон України від 14 серпня 2014 р. № 1644–VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 40. Ст. 2018.
11. Про телекомунікації : Закон України від 18 листопада 2003 р. № 1280–IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 12. Ст. 155.
12. Рішення Печерського районного суду міста Києва від 22 грудня 2016 р. Справа № 757/36221/16-ц. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/63863362>.
13. Особливості розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із розповсюдженням у мережі Інтернет забороненого контенту : методичні рекомендації / О.М. Стрільців та ін. ; за заг. ред. Ю.Ю. Орлова. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2014. 80 с.
14. Ухвала Печерського районного суду м. Києва від 7 листопада 2019 р. Справа № 757/59245/19-к. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/85494425>.
15. Ухвала Трускавецького міського суду від 19 квітня 2018 р. Справа № 457/349/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/73485803>.

References:

1. Blokuvannya saitiv: sudova praktyka rozdilylasia [Website blocking: case law is divided]. URL: https://protocol.ua/ua/blokuvannya_saytiv_sudova_praktika_rozdililasya/ [in Ukrainian].
2. Kiberpolitsiia dopomozhe Internet provaideram u blokuvanni zaboronenykh vebresursiv [Cyberpolice will help ISPs block blocked web resources]. URL: <https://cyberpolice.gov.ua/article/kiberpolicziya-dopomozhe-internet-261/> [in Ukrainian].
3. Natsionalna komisiia, shcho zdiisniue derzhavne rehuliuivannia v sferi zviazku ta informatyzatsii [National Commission for State Regulation of Communications and Informatization]. Ofitsiinyi vebсайт. Reiestr operatoriv, provaideryv telekomunikatsii. URL: <https://nkrzi.gov.ua/index.php?r=site/index&pg=1&language=uk> [in Ukrainian].
4. Pravyla nadannia ta otrymannia telekomunikatsiinykh posluh [Rules for providing and receiving telecommunication services]: zatverdzheno postanovoiu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 11 kvitnia 2012 r. № 295. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/295-2012-%D0%BF#Text> [in Ukrainian].
5. Pro avtorske pravo i sumizhni prava [About copyright and related rights]: Zakon Ukrainy vid 23 hrudnia 1993 r. № 3792–XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12#Text> [in Ukrainian].
6. Pro zastosuvannia personalnykh, spetsialnykh, ekonomichnykh ta inshykh obmezhuvalnykh zakhodiv (sanktsii) [About application of personal, special, economic and other restrictive measures (sanctions)]. Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 17 travnia 2017 r. № 133/2017. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1332017-21850> [in Ukrainian].
7. Pro Natsionalnu politsiiu [About the National Police]: Zakon Ukrainy 2 lyp. 2015 r. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2015. № № 40–41. P. 379. [in Ukrainian].
8. Pro operativno-rozshukovu diialnist [About operative-search activity]: Zakon Ukrainy vid 18 liutoho 1992 r. № 2135–XII. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2135-12> [in Ukrainian].
9. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 28 kvitnia 2017 roku “Pro zastosuvannia personalnykh spetsialnykh ekonomichnykh ta inshykh obmezhuvalnykh zakhodiv (sanktsii)” [On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine of April 28, 2017 “On the application of personal special economic and other restrictive measures (sanctions)”]: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 15 travnia 2017 roku № 133/2017. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/1332017-21850> [in Ukrainian].
10. Pro sanktsii [About sanctions]: Zakon Ukrainy vid 14 serpnia 2014 roku № 1644–VII. Vidomosti Verkhovnoi Rady. 2014. № 40. Article 2018. [in Ukrainian].

11. Pro telekomunikatsii [About telecommunications]: Zakon Ukrainy vid 18 lystopada 2003 r. № 1280-IV. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. 2004. № 12. P. 155. [in Ukrainian].
12. Rishennia Pecherskoho raionnoho sudu mista Kyieva [Decision of the Pechersk District Court of Kyiv] vid 22 hrudnia 2016 roku. Sprava № 757/36221/16-ts. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/63863362> [in Ukrainian].
13. Striltsiv O.M., Kryzhna V.V., Maksymenko O.V. ta in. Osoblyvosti rozsliduvannia kryminalnykh pravoporushen, poviazanykh iz rozpovsiudzhenniam u merezhi Internet zaboronenoho kontentu [Features of the investigation of criminal offenses related to the distribution of prohibited content on the Internet]: metod. rek. ; za zah. red. Yu.Yu. Orlova. K. : Nats. akad. vnutr. sprav, 2014. 80 p. [in Ukrainian].
14. Ukhvala Pecherskoho raionnoho sudu m. Kyieva [Decision of the Pechersk District Court of Kyiv] vid 7 lystopada 2019 roku. Sprava № 757/59245/19-k. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/85494425> [in Ukrainian].
15. Ukhvala Truskavetskoho miskoho sudu [Decision of the Truskavets City Court] vid 19 kvitnia 2018 roku. Sprava № 457/349/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/73485803> [in Ukrainian].